

Т. В. Хома
О. Я. Дудаш

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ СПОРТОМ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

В умовах сьогодення постають проблеми зниження рухової активності підлітків, рівня фізичної підготовленості, надмірного захоплення гаджетами та спілкуванням у соціальних мережах, відсутності зацікавлення до занять спортом. У зв'язку з цим пропагування здорового способу життя, формування мотивації до виконання фізичних вправ, залучення до спортивного тренування є актуальними, серед учнів старшої школи зокрема.

З'ясуємо зміст ключового поняття «мотивація». За Українським педагогічним словником «мотивація – система мотивів, або стимулів, яка спонукає людину до конкретних форм діяльності або поведінки» [2, с. 217]. Мотивація є одним із чинників, що впливає на успішність навчання, формує самостійність, відповідальність, прагнення до досягнення результатів.

Проблема мотивації здобувачів освіти до занять фізичною культурою і спортом у центрі досліджень низки науковців (Бобровник С., Ячнюк І., Ячнюк Ю., Ячнюк М., Щелкунов А., Лебедева А., Майборода С. та інші).

Відтак, С. Бобровник визначає мотиви старшокласників, які спонукають їх до занять фізичною культурою та спортом, формування мотивації вбачає у впровадженні передових методів навчання. На думку автора: «результативні мотиви необхідно формувати в процесі навчання руховим діям. Для цього навчання на уроках фізичної культури потрібно включати в особистісно значущу для кожного учня старшого шкільного віку змагальну діяльність, коли школярі, навчаючись, одночасно готуються до участі в змаганнях з цього виду вправ на першість класу, школи» [1, с. 8].

Важливим для аналізу проблеми є дослідження І. Ячнюк, Ю. Ячнюк, М. Ячнюк, які визначають рейтинг мотивів учнів старшого шкільного віку до занять фізичною культурою і спортом. Серед вказаних переважають мотиви

покращення самопочуття та здоров'я, самовдосконалення, формування гармонійної тілобудови; найнижчим є мотив стати відомим спортсменом. Формування позитивної мотивації учнів старших класів до занять фізичною культурою і спортом, за твердженням науковців, залежить значною мірою від педагогічної майстерності учителя фізичної культури [4].

А. Щелкунов, А. Лебедева, С. Майборода вивчають питання форм підвищення потрібної мотивації рухової активності учнів до занять на основі різнорівневих варіантів фізичного виховання. За дослідженням авторів, мотивацією до занять фізичною культурою і спортом для учнів старших класів є бажання покращити здоров'я і набути хорошу фізичну форму [3].

Означена проблема аналізувалась нами у процесі вивчення дисципліни «Педагогіка фізичного виховання і спорту» та під час занять у науковому гуртку. Формування мотивації до занять спортом учнів старшої школи вбачаємо в умінні зацікавити їх, показати позитивний вплив фізичних вправ на організм людини, додати впевненості у собі, створити «ситуацію успіху». У цьому процесі важливу роль відіграє педагогічна майстерність учителя фізичної культури, уміння добирати як традиційні, так й інноваційні методи навчання, що викликатимуть задоволеність здобувачів освіти уроками. Окрім цього, одним із шляхів мотивації є залучення підлітків до спортивно-масової роботи в позаурочний час, як-от:

- організація зустрічей з відомими спортсменами міста (району, області);

- участь в інтелектуально-спортивних шоу-програмах «Крок до успіху», «Лабіринтами спорту», «Кубок спортивного інтелекту» тощо спільно з вихованцями-призерами спортивних секцій, клубів, асоціацій міста. Такі заходи передбачають не тільки виконання фізичних навантажень, а й виявлення знань із навчальних предметів;

- перегляд майстер-класів (ігри у футбол, баскетбол, теніс) вчителів фізкультури, тренерів дитячих юнацьких спортивних шкіл;

– створення спільних наставницьких команд старшокласників і школярів початкової ланки з метою проведення фізкультурно-спортивних конкурсів: «Містер Спорт», «Міс Грація», «Родинний вечір спорту » тощо;

– ігрові розминки-конкурси до початку тренувань «Кращий спортивний коментатор», «Диктор спортивного телеканалу», що мають на меті ознайомити учнів з новинами у світі спорту, досягненнями українських спортсменів.

Вагомого значення у процесі мотивації до занять спортом учнів старшої школи відіграють тренувальні заняття у спортивних секціях, гуртках фізкультури (загальної фізичної підготовки, лікувальної фізичної культури); студіях фітнесу і спортивного танцю, організація змагань тощо.

Отже, формування мотивації учнів старшої школи до занять спортом характеризується різноплановістю і сприяє усвідомленню потреби постійного фізичного вдосконалення.

Список використаних джерел:

1. Бобровник С. І. Формування мотивації старшокласників до занять фізичною культурою та спортом. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова Випуск 2 (43)' 2014. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). С. 4-9.

2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 421с.

3. Щелкунов А., Лебедева А., Майборода С. Форми підвищення потрібнісної мотивації рухової активності учнів до занять на основі різнорівневих варіантів фізичного виховання. Фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології № 2 / 2019. С. 26-31.

4. Ячнюк І., Ячнюк Ю., Ячнюк М. Мотиви до занять фізичною культурою та спортом учнів старших класів. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: Збірник наукових праць. Т.2. С. 303-305.

